

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БОРДЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«5» декабрь 2025 ел

№ 3/3

**Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге муниципаль
вазыйфаларын даими нигездә биләүче затларны иминиятләштерү тәртибе
һәм шартлары турында нигезләмәне раслау хакында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законны, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексын гамәлгә ашыру максатында

КАРАР БИРДЕ:

1. Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге муниципаль вазыйфаларын даими нигездә биләүче затларны иминиятләштерү тәртибе һәм шартлары турында нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә һәм аның гамәлләре 2026 елның 1 январеннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Муниципаль берәмлек Башлыгы

Р.Н.Абдульманова

Тукай муниципаль районы Борды авыл җирлеге муниципаль вазыйфаларын даими нигездә биләүче затларны иминиятләштерү тәртибе һәм шартлары турында нигезләмәне раслау хакында

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә эшләнә һәм Тукай муниципаль районы Борды авыл җирлеге муниципаль вазыйфаларын даими нигездә (алга таба - муниципаль вазыйфалар) биләүче затларны иминиятләштерү тәртибен һәм шартларын билгели.

1.2. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның гомере һәм сәламәтлеге муниципаль вазыйфаны биләүнең бөтен чоры дәвамында иминиятләштерелергә тиеш.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункты 1 һәм 2 пунктчаларында каралган иминият очраklары килеп чыкканда, әгәр муниципаль вазыйфаны биләүче затның үлеме яки инвалидлыгы муниципаль вазыйфаны биләү чорында булган гариплек, имгәнү яки авыру нәтижәсендә килеп чыккан булса, муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә иминият түләвен алу хокукы саклана.

1.4. Вәкаләтләрән муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар башкарган Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл җирлеге муниципаль хакимият органнары иминиятләштерүчеләр булып торалар.

1.5. Иминиятләштерелгән затлар булып муниципаль вазыйфаны биләүче затлар тора.

2. Иминият шартнамәсе

2.1. Иминиятләштерү шартнамәсе иминиятләштерелгән зат (файда алучы) файдасына иминиятләштерүче белән иминиятче арасында Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә тәүлегенә 24 сәгать дәвамында иминият яклавы белән бер календарь елга төзелә.

2.2. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункты 1 пунктчасында күрсәтелгән иминият очраklары өчен иминият шартнамәсендә иминиятләштерүче тарафыннан файда алучылар даирәсе билгеләнә. Мәҗбүри тәртиптә иминиятләштерүче тарафыннан иминият шартнамәсендә файда алучылар сыйфатында иминиятләштерелгән затның вафат булган көненә аның белән теркәлгән никахта торучы ире (хатыны), иминиятләштерелгән затның ата-анасы (уллыкка алучылары), иминиятләштерелгән затның бабасы һәм әбисе - аның ата-анасы булмаган очракта, әгәр алар аны кимендә өч ел тәрбияләсәләр яки матди яктан карасалар,

иминиятлэштерелгэн затның үги этисе һәм үги әнисе - әгәр алар аны кимендә биш ел тәрбияләсәләр яки матди карап торсалар, иминиятлэштерелгэн затның 18 яшкә житмәгән яки аннан да өлкәнрәк балалары, әгәр алар 18 яшкә кадәр инвалид булсалар, шулай ук белем алуны тәмамлаганчы, әмма 23 яшкә житкәнче, оештыру-хокукий формаларына һәм милек формаларына бәйсез рәвештә, мәгариф оешмаларында белем алучы иминиятлэштерелгэн зат тәрбияләнүчеләре. Файда алучылар иминият шартнамәсендә муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар биргән мәгълүмат нигезендә иминиятлэштерүче тарафыннан билгеләнгән тәртиптә күрсәтелә. Иминият шартнамәсендә файда алучылар күрсәтелмәгән очракта, иминиятлэштерелгэн затның варислары граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә файда алучылар дип таныла.

2.3. Муниципаль вазыйфаны биләүче затның муниципаль вазыйфаны биләве төзелгән иминият шартнамәсенең гамәлдә булу срогы тәмамланганчы туктатылуы муниципаль вазыйфаны биләүне туктаткан датадан муниципаль вазыйфаны биләүче күрсәтелгән затка карата аның гамәлдә булуы туктатылуга китерә. Муниципаль вазыйфаны биләүче затка карата иминият шартнамәсе вакытыннан алда туктатылган очракта, күрсәтелгән нигез буенча иминиятче муниципаль вазыйфаны биләүче шушы затны иминиятлэштерүгә бәйле рәвештә түләнгән иминият премиясен муниципаль вазыйфаны биләүче әлеге затка карата иминият шартнамәсенең калган гамәлдә булу срогына пропорциональ өлешендә әлеге Нигезләмәнең VII бүлегендә билгеләнгән тәртиптә кире кайтара.

3. Иминият очраklары

3.1. Иминият очраklары булып тора:

1) иминиятлэштерелгэн затның муниципаль вазыйфаны биләү чорында, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә муниципаль вазыйфаны биләү чорында алган гариплек, имгәнү яисә авыру нәтижәсендә вафат булуы;

2) иминиятлэштерелгэн затка муниципаль вазыйфаны биләгән чорда, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләгән чорда алган гариплек, имгәнү яки авыру аркасында муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә инвалидлык билгеләү;

3) муниципаль вазыйфаны биләгән чорда иминиятлэштерелгэн затның имгәнүе яки травма алуы;

4) иминиятлэштерелгэн затның медицина бәяләмәсе нигезендә сәламәтлеге торышы буенча муниципаль вазыйфаны биләүне туктату өчен нигез булган һәм инвалидлык билгеләүгә бәйле булмаган авыру алуы.

4. Иминият суммалары һәм иминият премияләре күләмнәре

4.1. Иминиятлэштерелгэн затларга (файда күрүчеләргә) түләнгән торган иминият суммаларының күләмнәре биләгән муниципаль вазыйфа буенча айлык акчалата түләүдән чыгып, 1,2 коэффициентын (алга таба - акчалата түләү) кулланып билгеләнә.

4.2. Иминият суммасын исәпләгәндә биләгән муниципаль вазыйфа буенча иминият очрагы башланган көнгә билгеләнгән акчалата түләү, аның артуын (индексациясен) исәпкә алып исәпкә алына.

4.3. Иминият очраклары килеп чыкканда, иминият суммалары түбэндөгө күлөмнөрдө түлөнө:

1) иминиятлөштөрөлгөн зат муниципаль вазыйфаны билэгән чорда вафат булган очракта, шулай ук муниципаль вазыйфаны билэгән чорда алган гариплеге, имгәнүе яисә авыруы аркасында муниципаль вазыйфаны биләве туктатылганнан соң бер ел эчендә - 26,25 акчалата бүлөкләү. Күрсәтелгән иминият суммасы файда алучыларга тигез өлөшлөрдә түлөнө;

2) иминиятлөштөрөлгөн затка муниципаль вазыйфаны билэгән чорда, шулай ук муниципаль вазыйфаны билэгән чорда алган гариплек, имгәнүе яки авыру аркасында муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел эчендә инвалидлык билгеләнгән очракта:

I төркем инвалидка - 17,5 акчалата бүлөкләү;

II төркем инвалидка - 12,25 акчалата бүлөкләү;

III төркем инвалидка - 10,5 акчалата бүлөкләү;

3) иминиятлөштөрөлгөн зат муниципаль вазыйфаны билэгән чорда: авыр имгәнүе яки гариплек алган очракта - жиде акчалата бүлөкләү, жигелчә имгәнүе яки гариплек алган очракта - 1,75 акчалата бүлөкләү.

Тиешле иминият суммасы түлөнө торган имгәнүлөргә һәм жәрәхәтлөргә авыр яки жигел жәрәхәтлөргә керту «Хәрби хезмәткәрлөргә, хәрби жыеннарга чакырылган гражданның, Россия Федерациясә Эчке эшләр органның, муниципаль янгынга каршы хезмәтнең рядовой һәм житәкчелек составы затларының, жинаять-үтөту системасы учреждениеләре һәм органны хезмәткәрлөргә, Россия Федерациясә милли гвардиясә гаскәрлөргә хезмәткәрлөргә, Россия Федерациясә мәжбүри башкару органны хезмәткәрлөргә гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминиятлөштөрүе турында» 1998 елның 28 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән авыр яки жигелчә имгәнүләр (яралар, имгәнүләр, контузияләр) исемлегә нигезендә гәмәлгә ашырыла;

4) иминиятлөштөрөлгөн зат муниципаль вазыйфаны биләүне туктату өчен нигез булган авыру алган очракта - 8,75 акчалата бүлөкләү.

4.4. Әгәр муниципаль вазыйфаны биләү чорында яисә муниципаль вазыйфаны биләү туктатылганнан соң бер ел узганчы, федераль медик-социаль экспертиза учреждениесендә яңадан тикшерү уздырганда, иминиятлөштөрөлгөн затка инвалидлык төркеме арттырылса, иминият суммасы күләме яңа билгеләнгән инвалидлык төркеме буенча тиешле акчалата түлөүләр саны белән элекке инвалидлык төркеме буенча тиешле акчалата түлөүләр саны арасындагы аерманы тәшкил итә торган суммага арта.

4.5. Әгәр иминиятлөштөрөлгөн затка иминият очрагы белән бәйлә рәвештә иминият суммасы түләнгән булса, әмма иминият очрагы башланган көннән алып бер ел эчендә һәм аның белән турыдан-туры бәйлә рәвештә сәламәтлегә начарланган яки үлгән булса, элек түләнгән иминият суммасыннан (иминият суммаларыннан) чигереп, өстәмә иминият түлөүләре башкарыла.

4.6. Иәр иминиятлөштөрөлгөн зат өчен түлөнө торган иминият премиясә күләме иминиятлөштөрү шартнамәсә белән билгеләнә һәм иминиятлөштөрөлгөн затның иминиятлөштөрү шартнамәсен төзү вакытына билгеләнгән акчалата хезмәт хакының 8,75 процентыннан артыграк була алмый.

5. Иминиятченә иминият суммасын түлөүдән азат иту нигезләре

5.1. Иминиятче иминият суммасын түлөүдөн азат ителә, әгәр иминият очрагы:

1) иминиятләштерелгән затның суд тарафыннан билгеләнгән тәртиптә ижтимагый куркыныч дип танылган гамәл кылу нәтижәсендә килеп чыкканда;

2) иминиятләштерелгән затның суд тарафыннан билгеләнгән алкоголь, наркотик яки агулы матдәләрдән исерүе белән урыдан-туры сәбәп бәйләнешендә булганда;

3) иминиятләштерелгән затның суд тарафыннан исбатланган белә торып үз сәламәтлегенә юри зыян салуы яки үз-үзенә кул салуы нәтижәсе булып торганда.

5.2. Иминиятләштерелгән затның үлеме суд тарафыннан дәлилленгән үз-үзенә кул салуга кадәр житкерү нәтижәсе булган очракта, иминиятче иминият суммасын түлөүдөн азат ителми.

5.3. Иминият суммасын түлөүдөн баш тарту турында карар иминиятче тарафыннан кабул ителә һәм иминиятләштерелгән затка (файда алучыга) һәм иминиятләштерүчегә әлеге баш тартуның сәбәпләрен мәжбүри дәлилле нигезләп, язма рәвештә иминият суммасын түлөүне гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән срокта хәбәр ителә.

6. Иминият суммаларын түлөү тәртибе һәм шартлары

6.1. Иминият түлөүләре иминиятче тарафыннан иминиятләштерелгән затның (файда алучының) гаризасы һәм иминиятләштерүче тарафыннан тәкъдим ителгән иминият очрагы булуын раслаучы документлар нигезендә башкарыла.

6.2. Иминият түләвен гамәлгә ашыру турында карар кабул итү өчен кирәкле документлар исемлегенә, аларны бирү һәм карау тәртибе иминият шартнамәсендә билгеләнә.

6.3. Иминият суммаларын түлөү иминиятләштерелгән затларга иминият шартнамәләренә башка төрләре буенча тиешле суммаларга бәйсез рәвештә башкарыла.

6.4. Иминият суммалары иминиятләштерелгән затларга (файда күрүчеләргә) иминиятче тарафыннан тиешле суммаларны иминият шартнамәсендә билгеләнгән ысул белән сумнарда күчерү юлы белән түләнә.

6.5. Иминият суммаларын түлөү иминиятче тарафыннан күрсәтелгән түлөү турында карар кабул итү өчен кирәкле документлар алынган көннән алып 10 көн эчендә башкарыла.

7. Иминиятләштерүче белән иминиятченең үзара исәп-хисап тәртибе

7.1. Әгәр иминият шартнамәсе гамәлдә булу срогы дәвамында иминиятләштерелгән затларның акчалата түлөүләре күләме, шулай ук аларның саны үзгәргән булса, күрсәтелгән хәлләргә бәйле рәвештә алынмаган яки артык алынган иминият кертемнәре суммалары өстәмә түләнәргә яки кире кайтарылырга тиеш. Иминият шартнамәсен төзегән якларның килешүе буенча күрсәтелгән суммалар иминият шартнамәсе гамәлдә булган чираттагы чорга иминият кертемнәре күләмнәрен билгеләгәндә исәпкә алынырга мөмкин.

7.2. Иминиятләштерүче тарафыннан иминият кертемнәре кертү ешлыгы

иминият шартнамәсендә билгеләнә.

8. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны иминиятләштерү
чыгымнарын финанслау

8.1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны иминиятләштерү чыгымнары Тукай муниципаль районы Борды авыл җирлегә бюджетының әлегә максатларга каралган акчалары хисабына финанслана.